

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Bolgarija po državnem udaru

Realiziranje načrtov nove vlade

Velika senzacija, ki jo je ustvaril v svetu bolgarski državni prevrat, se je podela; svet jo je registriral in šel preko nje na dnevni red, saj ji je sledilo toliko drugih, prav tako in še bolj važnih mednarodnopolitičnih dogodkov: zasedanje razorožitvene konference in Društva narodov, priznanje sovjetske Rusije po Češkoslovaški in Romuniji, Jevtičev obisk v Parizu, sestanek Hitlerja in Mussolinija v Benetkah, umor poljskega notranjega ministra Pierackega itd., itd. Poročila, ki prihajajo v času teh hrupnih dogodkov iz Bolgarije, se skoraj izgubljajo ali stopajo bolj v stran. Če pa so morda manj pomembna za ostali svet, so za nas Jugoslovane še vedno velike važnosti. Na razvoju razmer v Bolgariji smo mi zainteresirani bolj kakor katerakoli druga država, saj gre za usodo naroda, ki nam je po krvi in jeziku najbližji in je po dolgih desetletjih zopet pričel iskati pot vrnitve v slovansko in še posebej jugoslovansko bratstvo.

Novi režim g. Kimona Georgijevga se je lotil na eni strani utrjevanja svojih pozicij, na drugi strani pa izvajanja svojega programa. Najprej je odstranil vse tiste, ki se mu niso hoteli ukloniti, ali bi mu pa lahko delali ovire, a nekateri so se umaknili sami; to velja posebno za nekatere generale, ki so ostali: zvesti svojim starim koncepcijam, različnim od stremljenj režima g. Georgijevga. Tako je ustvaril podlago za zanesljivost politične uprave, policije in vojske. Vse to je danes v rokah pristašev in zvestih vršilcev volje novega režima. Aparat funkcionira zelo zanesljivo že od prestolnice do zadnje vasi na meji. Ker je uvedel tudi strogo cenzuro za tisk, je »javno mnenje« tako uniformiral, da služi samo režimu, ali mu vsaj ne more nasprotovati, še manj seveda škodovati. V tem med novo Bolgarijo in n. pr. Italijo, Nemčijo, Avstrijo itd. ni nobene bistvene razlike. Ko je izvedel vse to, je šel korak dalje in tudi formalno razpusil vse dosedanje politične stranke brez izjeme. Utihi so morali prav tako zemljedejci vseh odtenkov, kakor n. pr. Cankovega narodni socialisti ali pa radikali, demokrati in drugi. Bolgarija je sedaj brez političnih strank in brez strankarskega tiska. Ves tisk, kolikor ga je ostalo in ni izginil s strankami vred, ker ni imel več podlage za nadaljnjo eksistenco, je departaiziran.

Novi energični režim se pa tudi pred ostalimi političnimi gibanji, ki sicer niso

imela formalne oblike strank, ni ustavil. Med ta gibanja spadajo seveda tudi makedonstvujoči skupine Vanče Mihajlovega. Ti so se sicer hoteli postaviti novemu režimu po robu, misleč, da ga bodo s tem ustrašovali, kakor so vse dosedanje ter so priredili nekaj demonstracij, a so se temeljito zmotili. G. Georgijev in njegovi ne poznajo šale, in makedonstvujoči so bili polovljeni, vtaknjeni zaenkrat v zapore, od tod pa bodo romali v koncentracijska taborišča, ki jih novi režim že pripravlja. V ječi so že skoraj vsi glavni in pomembnejši voditelji, nekateri so pa pobegnili v gore ali v emigracijo. O teh ukrepih proti makedonstvujočim je sofijska vlada obvestila vse časinske agencije in tudi našo vlado v Beogradu. Prizanesla pa je pristašem Protogerovega, ki so novi režim pozdravili in izjavili, da se mu hočejo brezpogojno pokoriti in ga podpirati. Če bo vlada to podporo tudi sprejela, je pa seveda drugo vprašanje, a znano je sicer, da protogerovci niso radikalni in da njihove metode niso teroristične; marveč so za sporazum in sodelovanje tudi z Jugoslavijo.

V zunanje političnem oziru pa nova vlada še ni storila ničesar, kar bi kazalo tudi na zunaj vidno, da namerava izvesti temeljite spremembe. Ne vemo sicer, če so za kulise kakšne akcije, javnih vsekakor ni. Ni pa tudi ničesar storila proti gibanju za zблиževanje Bolgarov z ostalimi južnimi Slovani, ki se je tako naglo in v velikem obsegu pričelo še za vlade g. Mušanovega. Sankcionirala je vse, kar je v tem oziru že storila njena prednica, zlasti trgovinsko pogodbo in veterinarsko konvencijo. Prav tako dovoljuje potovanja raznih bolgarskih skupin v Jugoslavijo ter jugoslovanskih v Bolgarijo. Medsebojno obiskovanje, spoznavanje in zблиževanje se nadaljuje nemoteno, kakor da se v Sofiji ne bi bilo nič zgodilo. To in pa nastopanje proti makedonstvujočim, kakor tudi pisanje madžarskih, italijanskih in drugih listov nam dokazuje, da novi bolgarski režim g. Kimona Georgijevga ni proti zблиževanju in iskrenemu bratskemu sodelovanju med Bolgarijo in Jugoslavijo. Konkretnih uradnih korakov v tej smeri pa vendarle še nismo, upamo pa, da nam ne bo treba dolgo več čakati nanje, dasi razumemo, da je za vlado zaenkrat važnejša notranja kakor zunanja politika.

-r.

Barthou na poti v Bukarešto

VOZI SE PREKO AVSTRIJE IN MADŽARSKE V SPREMSTVU ROMUNSKEGA POSLANIKA. TATARESCOVA IZJAVA.

PARIZ, 19. junija. Sinoči je odpotoval Barthou v Bukarešto in sicer čez Dunaj in Budimpešto. Nekateri menijo, da se bo udeležil tudi sej sveta male antante in da bo ob tej priliki posvečena posebna pažnja priznanju sovjetske Rusije s strani male antante. Določen je že tudi dan, ko se bo Barthou podal v London. Ko se bo vrnil iz Beograda, bo 8. julija obiskal London, kjer se bo sestal z Macdonaldom in sirom Simonom.

PARIZ, 19. junija. Zunanjega ministra Barthouja spremlja na njegovem potovanju v Bukarešto romunski poslanik v Parizu Ceslani.

PARIZ, 19. junija. Francoski tisk pripisuje veliko važnost Barthoujevemu obisku v Bukarešti, ker bo ta obisk dokaz velikega prijateljstva, ki ga goji Francija do sorodnega romunskega

naroda na vzhodu Evrope. Romunski ministrski predsednik Tatarescu je izjavil francoskim novinarjem med drugim tudi sledeče: »Ljubezen za francosko-romunsko zvezo nam je prirojena. Romunska inteligenca je črpala ljubezen do Francije na francoskih visokih šolah in romunski narod je vzgojen v francoskem duhu«. Ob koncu svoje izjave je Tatarescu dejal, da so francoske meje na Dnjestrju.

NEMIRI V MARSEILLEU.

MARSEILLE, 19. junija. Skupina desničarjev je imela tu veliko zborovanje, ki so ga skušali socialisti in komunisti za vsako ceno preprečiti. Pri tem so nastali veliki nemiri in je morala intervenirati tudi policija. V spopadu je bilo večje število težko ranjenih.

Konferenca v Bukarešti

Predmeti včerajšnjih dveh sej - Razorožitev, varnostni pakti, Podonavje, Balkan in Sovjetska Rusija

BUKAREŠTA, 19. junija. Včerajšnja prva seja zunanjih ministrov male antante se je pričela ob 10.30 v palači zunanjega ministrstva in sicer pod predsedstvom g. Titulescu. Trajala je do 12.30. Ob 13. uri je bil banke v zunanjem ministrstvu, ob 16. uri sta pa g. Jevtič in Beneš položila vence na grob romunskega neznane junaka. Ob 17.30 se je nato pričela druga seja. Na obeh sejah so ministri razpravljali najprej o splošnem mednarodnem položaju. G. Jevtič je poročal tudi o svojem obisku v Parizu. Na vrsto je prišlo nato vprašanje razorožitve po stanju, ki je nastalo na zasedanju v Ženevi, obisku Hitlerja pri Mussoliniju in Ribbentroppu pri Barthouju. Prav tako so se ministri posvetovali tudi o položaju v srednji Evropi in na Balkanu. V ospredju vsega so pa trije problemi: varnostni pakti, gospodarska obnova Podonavja in usoda Avstrije. Glede varnostnih paktov se bo določilo enotno stališče vseh treh držav: za sodelovanje pri gospodarski obnovi Podonavja so države male antante vedno pripravljene, toda ne pod hegemonističnim vodstvom tretjih: glede Avstrije je pa potrebna

stalna čuječnost, ker se dogodki lahko razvijejo v velika presenečenja.

BUKAREŠTA, 19. junija. Na včerajšnji uvodni seji zunanjih ministrov male antante je informiral Titulescu ostala tovariša o načrtih in namenih romunske vlade v zvezi z uradnim priznanjem sovjetske Rusije, o istem predmetu je tudi dr. Beneš informiral Jevtiča in Titulescu o stališču Češkoslovaške. Pri svojem referatu o obisku v Parizu pa je Jevtič obvestil o popolnem soglasju med Francijo in Jugoslavijo glede vseh vprašanj srednje Evrope in Balkana. Nato so razpravljali ministri o ženevskem delu za razorožitev, v prvi vrsti pa o delu podkomisij. Popoldanska konferenca je bila posvečena vprašanju srednje Evrope in so ministri ugotovili, da madžarski revizionizem ne more nikoli tvoriti nobene podlage za kakršnokoli sodelovanje. Nato je prišel na vrsto Balkan in sicer z gledišča položaja, ki ga je ustvaril balkanski pakt. Glede priznanja Rusije bo pa v končnem komuniqueju znova naglašeno, da ima v tem pogledu vsaka članica male antante docela proste roke. Konferenca se danes nadaljuje.

Barthou je ostal nespravljiv

NEMŠKO POROČILO O BARTHOUEJEM ODGOVORU HITLERJEVEMU ODPOSLANCU RIBBENTROPPU.

BERLIN, 19. junija. Čeprav je francoski zunanji minister Barthou govoril v Ženevi zelo odločno, vendar politični krogi niso pričakovali, da bo v razgovoru s Hitlerjevim odposlancem von Ribbentroppom ponovno zavzel tako nespravljivo stališče, kakor je bil to primer preteklo soboto. Barthou je očital Ribbentroppu, zakaj podpira Nemčija takozvano sportno letalstvo in zakaj ima pod orožjem napadalne

oddelke narodne socialistične stranke. Če ima Nemčija kake zahteve, naj se vrne v Ženevo in naj jih sporoči na pristojnem mestu. Nadalje je Barthou omenil tudi Hitlerjevo izjavo, ko je dejal, da mora biti Nemčija tako oborožena, da bo vsakemu minila volja za napad. To pomeni, da se bo Nemčija oborožila, ne oziraje se na versajsko mirovno pogodbo in da ne bo o zadnjem z nikomur več razpravljala.

Boj z makedonstvujočimi

SOFIJA, 19. junija. Po službenem odloku, ki je povzročil silen odpor, so pričeli razoroževati makedonstvujoče. V bližini mesta Dragolišča je naletela vojaška patrula na 7 oboroženih komitov, ki so pričeli streljati na vojake. V spopadu so bili 3 komiti ubiti.

Izza kulis nemške diplomacije

BERLIN, 19. junija. Odhod nemškega poslanika Nadolnega je vzbudil v Moskvi veliko pozornost in se izvedo o njegovem odhodu sledeče podrobnosti. Nadolny je vodil v Moskvi politiko na svojo roko, dočim je Nemčija doma vodila politiko v drugo smer. Glavni vzrok njegovega odhoda je v tem, ker je Nadolny forsiral zvezo z hališkimi državami v primeru napada. Na to Nemčija ni pristala in zaradi tega je nemški poslanik odstopil.

IZ POSAARJA.

BERLIN, 19. junija. Nemški listi poročajo, da je bilo v Saarloisu sklicano zborovanje, na katerem so razpravljali o priključitvi saarskega področja k Franciji. Udeležilo pa se je tega zborovanja skupno le 13 oseb, in sicer 11 moških in 2 ženski.

VON PAPEN SE POSLOVI.

BERLIN, 19. junija. Berlinski politični krogi menijo, da bo von Papen v najkrajšem času odstopil in bo zasedel njegovo mesto sedanji pruski predsednik Göring.

OBOROŽEVANJE RUSIJE.

LONDON, 19. junija. »Sunday Express« poroča v zvezi s pomembnim povečanjem izvoza vojnega materiala, ki je v prvih petih letošnjih mesecih dosegel rekord v iznosu 2 in pol milijona funtov šterlingov, da je precejšnji del tega materiala uvozila Rusija. Izvoz v Rusijo je znašal približno dve tretjini celokupnega izvoza vojnega materiala iz Anglije.

RUSIJA ORGANIZIRA ŽENSKO VOJSKO.

MOSKVA, 19. junija. V ruski rdeči armadi bodo organizirali ženske bataljone, ki bodo oboroženi tudi s strojnimi. Ta sklep je že potrdila sovjetska vlada in bo v kratkem sprejeta poveljnica ženskih bataljonov v ruski generalni stab, ki bo v bodoče posvečal veliko pozornost vzgoji častnic. Ženski bataljoni bodo nastanjeni na vhodni meji in bodo posegli v boje na Daljnem vzhodu.

DIKTATURA V BELGIJI?

BRUSELJ, 19. julija. Ministrski predsednik Brouqueville bo zahteval diktatorska pooblastila.

Dnevne vesti

Učni uspehi mariborskih gimnazij

Zanimiva statistika ob koncu šolskega leta

Na obeh zavodih, klasičnem in realnem, je letošnje šolsko leto že zaključeno. Skupno je bilo v preteklem šolskem letu na obeh zavodih v 47 razredih 1930 dijakov in dijakinj, in sicer v 18. razredih klasične gimnazije 720, v 29 razredih realne gimnazije pa 1210.

Na klasični gimnaziji je izdelalo razrede 71.11%, na realni pa 70.2%. Z odliko je dovršilo šolsko leto na klasični gimnaziji 79 dijakov, s prav dobrim uspehom 238, z dobrim uspehom pa 159 dijakov; na realni gimnaziji pa je izdelalo z odliko 114, s prav dobrim uspehom 351, z dobrim uspehom pa 355 dijakov. Popravne izpite ima na klasični gimnaziji 118 dijakov, na realni 210; razredni izpit na klasični gimnaziji 8, na realni gimnaziji pa 15. Ponavljalcev je na klasični gimnaziji 66, na realni pa 118.

Na klasični gimnaziji je bilo največ odličnjakov v drugem in osmem razredu, največ popravljalcev pa v prvem razredu. V drugem razredu jih je bilo 26, v tretjem 23, v četrtem nič, v petem 17, v šestem 9, v sedmem pa 5. Ponavljalcev pa je bilo v prvem razredu 21, v drugem

9, v tretjem 11, v četrtem 5, v petem 8, v šestem 5, v sedmem 6, v osmem 1. V prvem razredu se je šolalo v treh paralelkah 169 dijakov, in sicer 133 fantov in 36 deklic, v drugem v treh paralelkah 111, in sicer 88 fantov in 23 deklic, v četrtem na dveh paralelkah 73, in sicer 56 fantov in 17 deklet, v petem 48, in sicer 43 fantov in 6 deklet, v šestem na dveh paralelkah 72, in sicer 66 fantov in 6 deklet, v sedmem na dveh paralelkah 65, in sicer 64 fantov in 1 dekle, v osmem na dveh paralelkah 67, in sicer 59 fantov in 8 deklet. Pravico do rednega šolanja je izgubilo na klasični gimnaziji v prvem razredu 5, v drugem razredu trije dijaki. Letošnji učni uspehi na klasični gimnaziji so v splošnem prav dobri in je zavod lahko zadovoljen s končnimi rezultati.

Na realni gimnaziji so uspehi nekoliko slabši, to pa zaradi pomanjkanja učnih prostorov in delitve pouka. Nekateri razredi so bili celo v »Vesni«. Vse to je seveda precej vplivalo na končno klasifikacijo, toda v splošnem je vodstvo tega zavoda tudi lahko zadovoljno s končnim izidom.

Smrt uglednega duhovnika. Pri Št. Petru pod Svetimi gorami je preminul preteklo nedeljo tamkajšnji župnik g. Ivan Lah v starosti 56 let. Pokojnik je bil rodom iz Ljutomer, gimnazijec in bogoslovje je bil dokončal v Mariboru. Pri Sv. Petru je kaplanoval in župnikoval dolgih 27 let in je bil pri vernikih zelo priljubljen. Blag mu spomin!

Duhovniška vest. Za dekanijskega upravitelja dekanije Rogatec je imenovan nadžupnik Jože Žekar v Rogatecu.

Poroka. V magdalenski cerkvi sta se poročila železn. uradnik Rudolf Kessler in gđc. Pavla Grubarjeva. Poročil ju je ženinov brat župnik Kessler iz Borovnice. Bilo srečno!

Koncert učencev violinske virtuozi. ge. Fanike Brandlove bo v petek, dne 22. tm. ob 20. uri v veliki kazinski dvorani. Prodaja vstopnic v trgovini Höfer.

Kraljico rož bodo volili pri tetki »Rezi« v Laznici v nedeljo 24. tm.

Nov grob. Po kratki in mučni bolezni je umrl predvčerajšnjim v 48 letu starosti g. Simon Tiliec. Pokopali ga bodo danes popoldne ob 16. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. Bodi mu ohranjen med nami lep spomin, žalujemo preostalim naše globoko sožalje!

Smrt samomorilca. Včeraj smo poročali, da si je zaradi nesrečne ljubezni poglaval pod oknom svojega dekleta v glavo 25letni čevljarški pomočnik France Vobič na Tezemu. Nevarno ranjenega so ga spravili takoj v bolnišnico, kjer pa je včeraj kmalu popoldne podlegel hudi rani. Njegova tragična smrt je vzbudila veliko sočutje pri vseh, ki so ga poznali.

Popravilo glavne vodovodne cevi. Že nekaj dni popravljajo mestni gradbeni urad glavno vodovodno cev na državnem mostu. Glavno popravilo je že končano in bodo delavci pregledali sedaj še cev tam, kjer je speljana med obema glavnima obokoma nad Dravo.

Tlakovanje Aleksandrove ceste. Delavci mestnega gradbenega urada so te dni razorali staro cestišče severnega dela Aleksandrove ceste, ki je bil že lani določen za tlakovanje. Ko bo gornji stroj cestišča dobro zvaljan ga bodo pričeli tlakovati. Tlakovanje bo še letos končano in bo tako tlakovana Aleksandrova cesta od Grajskega trga do meje košaške občine.

Zaprta cesta. Mariborski okrajni cestni odbor gradi cesto Sv. Peter - Ložane. Zaradi velikih zemeljskih del je zato cesta od kapelice do Bregantovega posestva za ves vozovni promet do preklica zaprta.

Seja mestnega sveta in upravnega odbora. Mestni svet in upravni odbor občine mariborske bosta imela drevi seji, in sicer mestni svet ob 17. uri, upravni odbor pa ob 18. uri v mestni posvetovalnici. Razpravljala bosta o raznih tekočih administrativnih poslih mestne občine mariborske.

Razstava risb in ročnih del na realni gimnaziji. V nedeljo in v ponedeljek je bila na tukajšnji državni realni gimnaziji v treh sobah razstava risb in slik dijakov in dijakinj ter ženskih ročnih del dijakinj nižjih razredov. Razstava, ki je bila zelo lepo aranžirana, je pokazala, da ima zavod izvrstne učne moči, ki posvečajo vso svojo ljubezen in znanje vzgoji mladine tudi v onih predmetih, ki vodijo k smislu za lepoto, so pa obenem tudi potrebni v vsakdanjem življenju. Doseženi uspehi so v marsikaterem oziru presenetljivi. Lepe so risbe in slike in lepa so ročna dela. Posebna pažnja je posvečena naši narodni ornamentiki v slikarstvu in ročnih delih, dalje prostoročnemu risanju in slikanju, posebno akvarelu in pastelu. Nekateri dijaki in dijakinje, celo v velikem številu iz nižjih razredov, so pokazali nedvomno lep talent za slikarstvo. Prav tako so vsi obiskovalci razstave občudovali ženska ročna dela, razstavljena v veliki učilnici, ki je pa ven dar bila še dosti premajhna. Škoda pa je tudi, da je bila razstava odprta samo dva dni, ker bi je sicer gotovo obiskalo še veliko občinstva, ne samo staršev in dijakov, ki so tvorili ta dva dneva ogromno večino.

Razstava ročnih del in risb na II. dekliški meščanski šoli. Na II. državni dekliški meščanski šoli so otvorili danes razstavo risb in ročnih del. Razstava bo odprta še jutri ves dan in so stariši vladno vabljene, da si ogledajo delo svojih otrok.

ISSK Maribor priredi pod vodstvom ge. Zore Ravnikove, kakor vsako leto, tudi letos veliko otroško olimpijado v mestnem parku. Ker pa letos praznuje ISSK Maribor svojo 15-letnico obstoja, se bo tudi ta otroška olimpijada prav posebno svečano izvršila. Povabljeni so vsi otroci, ki imajo kakršnokoli vozilo, da sodelujejo. Vse natančneje je razvidno iz letakov.

Iz policijske službe. Za policijske stražnike so napredovali policijski pripravniki pri predstojništvu mestne policije v Mariboru: Karel Coljak, Alfred Nabrgoj in France Vrbnjak.

Namesto venca na grob ge. Marije Augustinčičeve je daroval neimenovan dobrotnik 100 Din za Protituberkulozno ligo v Mariboru. Za isti namen je nakazal ligi g. Franc Travan 100 Din namesto venca umrli ge. Platzerjevi. Obema najlepša hvala!

Vzglej Jadranske straže. Nobenemu drugemu društvu ni doslej tako idealno uspelo združiti pri obmejnem delu vse Slovence brez ozira na socialno pripadnost, brez ozira na svetovni nazor, kakor ravno Jadranske straži. Tako se je vršila v nedeljo 17. tm. v Sv. Marjeti ob Pesnici prireditev tamkajšnjega pomladka J. S., ki so jo obiskali najodličnejši predstavniki obeh slovenskih glavnih smeri. Složno naprej v boj za našo mejo! Ideja narodnega sveta se vendar uresničuje! — Opazovalec.

Weekendski izlet »Putnika« v Rogaško Slatino. Odhod v soboto 23. junija ob 18. uri, povratek v nedeljo ob približno 22. uri. Vozna cena 60 Din, prvovrstna postrežba in prenočevanje v Rogaški Slatini 80 Din. Prijave pri »Putniku«.

Autocarski izleti »Putnika« za prihodnjo nedeljo. Logarska dolina. Odhod ob 5. uri, povratek ob približno 23. uri. Cena Din 110.—. Celovec - Vrbsko jezero: Odhod ob 5. uri, povratek ob približno 23. uri. Cena Din 135.

Tovarna za dušik d. d. Ruše v Rušah pri Mariboru. Upravni svet Tovarne za dušik d. d. Ruše je imel dne 11. junija t. l. bilančno sejo za l. 1933 in je sklenil, da predlaga občnemu zboru, ki bo dne 3. julija 1934 v Mariboru, naj za preteklo poslovno leto doseženi dobiček v znesku Din 41.498.19 skupaj s prenosom dobička iz prejšnjih let prenese na nov račun za leto 1934.

Iz društva »Nanos«. Predavanje »Novo poglavje iz boja naše manjšine pod Italijo« bo v sredo ob 20. uri v novih društvenih prostorih v gradu v I. nadstropju. Predaval bo g. dr. Vrčon. Udeležba članov obvezna. Vabljeni iskreno tudi vsi rojaki-emigranti.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Letošnji Mariborski teden. Priprave za letošnji Mariborski teden, ki bo v času od 1. do 15. avgusta, so v polnem teku. Razstave bodo nameščene v meščanski šoli v Cankarjevi ulici in v osnovni šoli v Razlagovi ulici. Veselični prostor pa bo tam kakor lani. Program letošnjega Mariborskega tedna je zelo pester. Vsebuje najrazličnejše razstave, med njimi razstavo vin s poskušnjo, vrtnarsko razstavo, tujsko-prometno, pomočniško in vajensko, razstavo mariborskega Slovenskega ženskega društva, gostilničarsko razstavo pogrnenih miz za več oseb ob raznih ugodnostih, eksotično razstavo Jugoslovansko-siamskega komiteja, razstavo ročnih del deške meščanske šole, nadalje razstavo gozdovniške lige, pri kateri bodo sodelovali ameriški in češkoslovaški gozdovniki, skavtsko razstavo združeno s skavtskim kongresom, razstavo očetov trapistov iz Rajhenburga in verjetno še druge razstave. V okviru letošnjega Mariborskega tedna bo več sportnih prireditev, med njimi boj za lahkoatletsko prvenstvo Maribora, mednarodni šahovski turnir, tekme za prvenstvo v sabljanju, veslaške tekme in druge sportne prireditve pomembnejšega značaja. Mariborsko Narodno gledališče bo priredilo gledališko predstavo na prostem, na veseličnem prostoru pa bodo razne velemestne atrakcije v zabavo obiskovalcev.

Velika kmetijska razstava. V jesenskih dneh letošnjega Mariborskega tedna bo velika kmetijska razstava, združena s sadjarsko in perutninarsko razstavo. Kmetijska razstava bo velikega gospodarskega pomena za Maribor in vso njegovo okolico, saj bo nazorno prikazala napredek umnega kmetijstva zadnjih let.

Radio Ljubljana. Spored za sredo 20. junija. Ob 12.15: reproducirani orkestralni koncert; 12.45: poročila; 13: čas, razni zbori na ploščah; 18: komorna glasba, radio-kvintet; 18.30: predavanje o verstvih, predava Franc Tersegav; 19: radio-orkester; 19.30: literarna ura; 20: vokalni koncert; 20.45: klavirske variacije, izvaja Jadvika Poženelova; 21.15: slovenski vokalni kvintet; 22: čas, poročila, odlomki iz zvočnih filmov na ploščah.

Grajski kino. Danes zadnji dan sijajni vefilm »Pesem solnce«. Poje znameniti tenor milanske opere Lauri Volpi. Od jutri srede dalje film »Jaz in cesarica«, Liliane Harwey, Mady Christians, Konrad Veidt.

Kino Union. Danes v torek zadnji dan veseli dvojni spored »Nedolžni ravnatelj« s Szőkejem Szakallom in »Za ljubezen ni zdravila« z Busterjem Keatonom. Od srede dalje monumentalni zvočni vefilm »Zadnji dnevi Pompejev«. Od srede 20. tm. bodo predstave samo ob 18.45 in 20.45 uri.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez neprilike. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ljubljanci se pridno pripravljajo na obisk Maribora. Društvo prijateljev Slovenskih gor v Ljubljani, ki organizira velik manifestacijski izlet v Maribor in na zeleno Pohorje, je prejelo že ogromno število prijav. Za to priliko je izdal tudi ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc poseben proglas na ljubljanske meščane, v katerem jih vabi na izlet v Maribor in na severno mejo. Po pripravih sodeč je pričakovati, da bo izlet Ljubljancem velika manifestacija za severni del naše banovine. So pa lahko Ljubljanci trdno uverjeni, da jih z velikim veseljem in z odprtim srcem pričakuje obmejni Maribor in vse njegovo zaledje.

Zbor Maistrovih borcev v Ljubljani. Preteklo soboto zvečer so se šli Maistrovi borci, ki živijo v Ljubljani, na društveni sestanku. Sestanek je otvoril predsednik odseka Zveze Maistrovih borcev Ivan Gračner in ugotovil, da živi v Ljubljani nad 200 borcev, ki so aktivno sodelovali pri zavzetju Maribora in pri obrambi severne meje.

Kongres pravoslavni Slovencev. Društvo pravoslavni Slovencev v Celju je sklicalo v času od 8. do 9. septembra v Celje velik kongres, katerega se bodo udeležili vsi slovenski verniki pravoslavne cerkve. Namen kongresa je, na dostojen način pokazati z ene strani visoko pravoslavno zavest, z druge pa notranjo moč pravoslavja, kakor tudi njegov značaj za vzgojo našega naroda.

Ukinitev povlaščenih voženj na jugoslovanskih železnicah. Beograjski listi poročajo, da je naše prometno ministrstvo izdalo odlok o skrajni štednji pri povlaščenih vožnjah na železnicah. Po tem odloku bodo ukinjene vse vožnje v salonskih vagonih in bo treba plačati za vsak voz 10 vozovnic I. razreda. Okrtnice pa so tudi železniške ugodnosti, ki so jih doslej uživali razni sloji in bodo baje popolnoma ukinjene tudi rezijske karte.

Ponesrečena kolesarska. Tekstilno delavko Štefko Krančev od Sv. Petra pri Mariboru je doletela včeraj, ko se je peljala s kolesom na delo, hujša nesreča. Zavozila je v kup obcestnega gramoza in padla tako nesrečno, da si je zlomila desno roko ter hudo poškodovala tudi obe nogi. Prvo pomoč ji je nudil neki mariborski zdravnik, nato pa so jo spravili v bolnišnico.

Pes ga je ugriznil. V Bohovi je ugriznil včeraj popoldne na dvorišču posestnika Štefana Vajce popadljiv pes 6-letnega zidanjevega sinčka Riharda Škrabla tako močno, da so morali dečka takoj spraviti v bolnišnico. Pes je bil sicer priklenjen, toda deček se mu je po neprevidnosti preveč približal.

Ukradeno kolo. Mizarskemu mojstru Franju Papežu je neznan tat preteklo nedeljo popoldne odpeljal izpred neke gostilne v Studencih 1.000 vredno kolo znamke »Styria«. Kolo ima evidenčno številko 71.284.

Šahovski turnir. Sinoči so bile v kavarni »Central« odigrane višee partije iz 8. kola. Kukovec je po daljši igri s pridobljenim kmetom premagal prof. Silo, prof. Stupan pa Strnišo. Fišer je tokrat nesrečno izgubil proti Lukežu. Partija Ostanek : Lobkov se je ponovno prekinila in se bo končala najbrže remis. Stanje je sledeče: Kukovec 7, Lešnik in Kramer 6, Stupan 5 in pol, Ostanek 4 (1), Lipaj 3 in pol, Fišer in Lukež 3, Lobkov 2 in pol (1), Sila 2 (1), Golec 2, Strniša 1 in pol (1). Jutri ob 20. uri se bo pričelo v kavarni »Central« 9. kolo šahovskega turnirja za prvenstvo Maribora.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 19.2 stopinj C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 11.9 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 18 stopinjah 739.6, reduciran na ničlo 737; relativna vlaga 80; vreme je jasno in tiho.

Bojna napoved razdiralnih akcijam

Važni sklepi vrhovnega vodstva Jugoslovanske nacionalne stranke

V soboto zvečer je bila v Beogradu posebno važna seja predsedstva Jugoslovanske nacionalne stranke, kateri so prisostvovali predsednik stranke in ministriški predsednik Nikola Uzunović, podpredsednik in generalni tajnik dr. Albert Kramer, podpredsednik dr. Voja Marinković, Ivan Pucelj, dr. Kosta Kumanudi, dr. Svetislav Popović, Boža Maksimović, Juraj Demetrovič ter glavni blagajnik Ilija Mihajlovič. Navzoči so pa bili tudi ministri dr. Dragutin Kojić, dr. Ilija Šumenković, Bogoljub Jevtić, Živojin Lazić, dr. Fran Novak in dr. Grga Andjelinić.

Na tej važni seji je zavzelo vodstvo Jugoslovanske nacionalne stranke dokončno stališče do raznih političnih gibanj, ki so se v zadnjem času pojavila v naši državi z ostro tendenco proti obstoječemu političnemu stanju, zlasti pa proti bojevniškemu gibanju v Sloveniji. V obširni debati, v katero so posegli skoraj vsi člani vrhovnega vodstva stranke, je bilo konstatirano, da se stranka popolnoma solidizira z namenjem svojih poverjenikov in je potrebno, da se napravi konec položaju, ki ruši avtoriteto oblasti ter slabi vero v nespremenljivost nacionalne politike. Z ozirom na bojevništvo v Sloveniji podobne, četudi manj razkrojne pojave v raznih banovinah države, je vodstvo stranke sprejelo sklep, ki precizira stališče stranke do vseh teh pojavov. Vrhovno vodstvo stranke je avtoritativno sklenilo, da niti en organiziran pristaš Jugoslovanske nacionalne stranke ne more biti član bojevniške organizacije v dravski banovini, niti ne sme sodelovati pri takozvani bojevniški akciji. Istočasno je vodstvo stranke opozorilo kraljevsko vlado, da tudi ona v svojem delokrogu izda in izvrši potrebne ukrepe.

V resoluciji, ki jo je predsedstvo Jugoslovanske nacionalne stranke sprejelo na tej seji, je med drugim rečeno, da je smatrati takozvano bojevniško akcijo kot pogubno za konsolidacijo političnih razmer v dravski banovini na temelju ideje državnega in narodnega edinstva ter šestojanuarskega manifesta. O celotni seji je pa bil izdan zvečer komunikat, ki pravi: »Predsedstvo Jugoslovanske nacionalne stranke je na svoji seji povodom raznih akcij na terenu, ki pod nepolitičnim in izvenstrankarskim imenom dejansko razvija politično delovanje, sprejelo sklep, da člani JNS ne morejo v nobenem pogledu sodelovati niti pri kakršni politični akciji izven okvira JNS, niti ne morejo biti člani organizacij, ki izvajajo take akcije.«

Ta sklep vrhovnega vodstva JNS je vzbudil v Beogradu in povsod veliko pozornost in sta bila za nedeljo 17. t. m. v Sevnici ob Savi in Rajhenburgu napovedana bojevniška shoda že prepovedana! Pričakovati je torej, da se bodo vse take in podobne akcije v najkrajšem času sploh v celoti prepovedale. To bo uplivalo ugodno tudi na razmere v našem obmejnem ozemlju, zlasti v Mariboru samem, kjer so nekateri malkontenti, ki v JNS niso znali dovelj uveljaviti svojih čisto osebnih ambicij, pomnoženi z raznimi ljudmi najpestrejšie politične preteklosti, pričeli razkrojno delo tam, kjer bi bila kompaktna strnjnost najbolj potrebna. Posebno važen je pa še sklep

vrhovnega vodstva JNS, da člani stranke ne morejo in ne smejo sodelovati v teh akcijah, ker se bo na ta način nehala dvoživkarstvo in se ne bo moglo več zgoditi, da bi kdo vodil besno gonjo proti JNS in njenim funkcionarjem, bi se pa potem, ko mu teče voda v grlo, skliceval na svoje pripadništvo k JNS in se zatekal za njeno legitimacijo.

V Mariboru je razkrojno delo omenjenih akcij škodovalo in škoduje zlasti še naši nacionalni in državni stvari in koristilo samo Nemcem, marksistom in klerikalcem, ki gledajo z očitnim dopadanjem kako rušijo našo nacionalno skupnost in moč prav tisti, ki bi bili najbolj dolžni posvetiti vse svoje sile konsolidaciji in skupnemu napredku.

Kdor je zato pozabil, da smo imeli v Jugoslaviji 6. januar 1. 1929., ga bo treba na to zopet spomniti!

Produkcija glasbene šole »Drave«

V soboto 16. tm. se je vršila v veliki dvorani Narodnega doma javna produkcija učencev šole glasbenega društva »Drava«, ki jo je pred poldrugim letom sklenila ustanoviti. Kako potrebna je bila taka šola ne samo za lastni naraščaj, temveč tudi za desni breg Drave, o tem pričča število gojencev, ki je naraslo že nad 90.

V letošnjem šolskem letu so se uredili novi šolski prostori, uredil se je pouk o teoriji ter ustanovil šolski orkester. Zadržala se je pevska šola kot pripravljavnica za poznejši instrumentalni pouk, na drugi strani pa tudi kot podlaga za mladinski zbor, ki se bo ustanovil s prihodnjim šolskim letom in čigar organizacija je zamišljena na najširši osnovi. Sedaj pevska šola še ni mnogoštevilna, ker se je pričela šele marca t. l. ter so bile sobotne pevske točke bolj propagandnega značaja. Pač pa so se učenci izvajanih ljubkih pesmic naučili na podlagi not. Iz

sestave sporeda je bilo razvidno, da polaga šola veliko pažnjo skupnemu igranju, in to v najraznovrstnejših oblikah. S tem se hoče pri gojencih vzbuditi veselje do skupnega igranja in pospeševati goštev glasbe v domačem krogu.

Na programu so bili violinski solistični nastopi s spremljevanjem klavirja, violinski dueti, terceti, kvarteti, violinski zbori, klavirski nastopi dvo- in četveročno, dalje so nastopili kitarški dueti in v ansamblu. Vsi učenci so dokazali temeljito in vsestransko pripravo. Videlo se jim je pri nastopanju, da igrajo z velikim veseljem. Ves čas produkcije je med zbranim občinstvom, ki je dvorano napolnilo, vladalo razpoloženje, ki je dokazalo veliko zadovoljstvo, ki je prišlo do izraza v mnogokrat zelo živahnem aplavu. Lep višek in zaključek produkcije je tvoril nastop šolskega orkestra pod vodstvom g. prof. Družoviča.

Sport

ZNS. poverjeništvu Maribor, službeno. Jutri, v sredo 20. tm. ob 20. obvezen sestanek vseh sodnikov pri »Orlu« (Aljaževa soba). Dnevni red: poročilo poverjenika o občnem zboru sekcije Ljubljana.

Težkoatleti SK Železničarja v Gradcu. Boksarji SK Železničarja bodo v soboto 23. t. m. v Gradcu nastopili proti B. C. Herosu.

Uprava JNS demisionirala. Minister za telesno vzgojo g. dr. Grga Andjelinić je zaradi poslednjih nesporazumov in nesoglasij v JNS zahteval, naj poda uprava JNS ostavko. Uprava JNS je upoštevala željo g. ministra in sinoči demisionirala. Minister za telesno vzgojo naroda g. dr. Andjelinić namerava izdati na-

redbo za reorganizacijo našega nogometnega sporta. Imenoval je novi upravni in nadzorni odbor, ki ima nalogo, da sporazumno z ministrstvom za telesno vzgojo naroda izvrši do najkasneje 1. septembra t. l. popolno reorganizacijo nogometnega sporta. Po izvrstitvi te naloge bo novi odbor najkasneje do 15. januarja 1935 izvedel nove volitve v redni upravni odbor za leto 1935. Upravni odbor bo izvolil tehnični odbor treh oseb za sestavo državnega moštva, dokler se ne uredi način izvolitve in funkcije zveznega kaptana v skladu z novo reorganizacijo.

Prijatelji med seboj.

Moj prijatelj je res nesramen. Ni mu še dovolj, da je ljubimec moje žene, sedaj hoče postati celo mož moje ljubice...

Izlet planincev v južno Srbijo

Na praznik 8. in nedeljo 9. septembra bo v Skoplju kongres Zveze planinskih društev kraljevine Jugoslavije. Pri tej priliki namerava prirediti izlet tudi veliko število planincev iz vse države, da bi bil kongres obenem tudi velika planinska manifestacija. V programu je obisk najlepših predelov Srbije, Presbanskega in Ohridskega jezera. Posamezne skupine izletnikov bi se porazdelile in po izbiri lahko napravile turo na Šar planino ali Korab ali Perister, ki so najvišji vrhovi Srbije, nekaj nižji kot Triglav. Odhod iz Ljubljane bi bil v soboto 7. septembra, prihod v nedeljo zvečer v Skopje, nato pa po izbiri v skupinah obisk imenovanih krajev ves teden, tako da bi se vse skupine zbrale na povratku zopet koncem tedna v Skoplju, doma bi bili zopet v nedeljo 16. septembra. Zveza bi skrbela za prevozna sredstva, prehrano in prenočišče. Ker je zagotovljena četrtinska vožnja, bi stala železnica v Skopje in nazaj, brzi vlak drugi razred 460 Din, 3. razred 280 Din, vožnja z autobusom Skopje, Bitolj, Ohrid, romantično dolino Radike, Tetovo, Skopje, prenočišče, prehrana opoldan in zvečer, okroglo 740 Din, skupno torej celo potovanje od 7.—16. septembra in vožnja z brzovlakom II. razreda 1300 Din, z brzovlakom III. razreda okroglo 1120 Din. Ako se javi zadostno število planincev, bi vozil poseben vlak iz Slovenije in Hrvatske ter poseben vlak iz Vojvodine in Beograda. Opozorjamo naše planince na to izredno ugodno priliko s pozivom naj se oni, ki bi se želeli udeležiti tega krasnega izleta, javijo neposredno Zvezi planinskih društev v Ljubljani najkasneje do 1. julija 1934. Podrobnejša pojasnila bodo še sledila.

Nov svetnik

Pred desetimi leti je umrl olomuški škof dr. Stojan. Profesor teološke fakultete v Olomucu dr. Zinek je izdal pred kratkim knjigo s tisoč sto stranmi, v kateri je navedel in opisal 16.000 dobrih del pokojnega škofa dr. Stojana. Olomuški verniki so pokrenili akcijo, da bi bil dr. Stojan zaradi svojih zaslug vkljub temu, da še ni minilo 50 let od njegove smrti, proglašen za svetnika. Njihova pobožna prošnja je sedaj v rokah svetega očeta. Verjetno je, da bodo Olomučani tudi tako dolgo čakali kakor čakamo mi, na proglasitev škofa Slomška za svetnika.

Praktična zaročenca.

On (svoji zaročenki): »Vse je v redu in lahko se takoj poročiva. Poroči naju lahko moj oče, ki je pastor.«

Ona: »Poizkusiva. Če se ne bova razumela, se lahko takoj ločiva, ker je moj oče odvetnik.«

Kulturne vesti

Dolenc-Maklecov:

Sistem celokupnega kazenskega prava kraljevine Jugoslavije

Od leta 1929. je postavljeno naše kazensko pravo na novo podlago. Izšlo je od tega časa več knjig, ki razlagajo kazenski zakonik v večjem ali manjšem obsegu. Kakor ni zanikati pomena in potrebnosti tolmačev k posameznim zakonom, osobito so dobrodošli praktiki, ker omogočajo hitro orientacijo in ker naj dajejo odgovore na posamezna vprašanja, ki se pojavljajo, se je opažala vse bolj potreba izdati sistematsko delo o kazenskem pravu. Gre za popolno novo pravo, čigar temelji se z dna razlikujejo od prej veljavnega prava saj je vse zgrajeno na novih načelih. Ni torej moči pravilno razumevati poedinih določb zakonika, ako si o teh načelih nismo na jasnem, ako ne vemo, kako se razpletajo v posamezne norme. O tem more poučiti samo sistematično delo, ki pokaže novo kazensko pravo kot enotno zgradbo.

Tej potrebi je odpomogla nova knjiga dr. M. Dolenc in A. Maklecova, profesorjev za kazensko pravo na ljubljanski univerzi, ki jo je te dni izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Knjiga je zamišljena v prvi vrsti kot učbenik za tiste, ki se hočejo kazenskega prava učiti. Tem je neobhodno potrebna, saj se vsebina kazenskega prava ne da priučiti le po za-

konikih in tolmačih. Vendar pa ima knjiga pomen tudi za praktične juriste, ker uvaja v duh novega prava in kaže to novo pravo v celoti. Kot celota gledano se pokaže to v povsem drugi luči, kakor le pod vidikom poedine kazenske norme. Duh novega prava je raztolmačen bralcu posebno iz obširno zasnovanega občnega dela, v katerem se uveljavljajo načela novega kazenskega prava.

Nasproti knjigam o kazenskem pravu, ki so doslej izšle, je poudariti še eno posebnost nove knjige. Sistem celokupnega kazenskega prava se ne omejuje samo na pravo, uzakonjeno v kazenskem zakoniku. Profesorja dr. Dolenc in Maklecov sta pritegnila v sistem in obdelala kazensko pravo v celoti, uvrstila v obsežni posebni del knjige vse postranske zakone in jih prikazala po vsebini. Materialnega kazenskega prava v celoti ne prinaša do danes še nobena druga knjiga naše književnosti. Posebne važnosti je to za rešitev vprašanj, kateri postranski zakoni do danes še veljajo in kako se nam kažejo še veljajoči v luči novega kazenskega prava. Nova knjiga, ki jo je izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani, je ustregla torej vseobčji potrebi in želji po takem pravnem pripomočku.

Naš rod. Pred nami leži celotni peti letnik tega našega mladinskega mesečnika, ki izhaja v 21.500 izvodih in je poleg beograjskega srbohrvatskega »Jugoslovenčeta« najbolj razširjena revija za šolsko mladino v Jugoslaviji. Letnik je uredil znani naš mladinski pisatelj Josip Ribičič, izdaja pa »Naš rod« Mladinska Matica v Ljubljani, ki daje naročnikom mimo revije še vsako leto štiri mladinske knjige. Krog sotrudnikov je velik in pester. Med leposlovci so zastopani: Hani Ahačič, France Bevk, Angelo Cerkenik, Anica Černejeva, Franjo Čiček, Marija Grošljeva, Krista Hartnerjeva, Miran Jarc, Marija Kmetova, Mirko Kunčič, Srečko Kosovel, Fr. Ločnikar, Bogomir Magajna, Fran Milčinski, Zdravko Ocvirk, Ivan Pregelj, Ksenija Prunkova, Fran Roš, Martin Robotič, Iva Slokanova, Karel Širok, Vida Tauferjeva in Venceslav Vinkler. Sledi pa še cela vrsta sotrudnikov iz rubrik: Naše Morje, Cicibanov rod, Mlado brstje, Doma in po svetu, Otroška delavnica itd. Letnik ima v vseh številkah tudi lepe ilustracije in druge slike. Letnik obsega 256 strani in je zares bogata zakladnica, ki bo ostala v našem mladinskem slovstvu pripravljena tudi za bodoče naše rodove.

V žaru in čaru šumovitega Pohorja. Pod tem naslovom bo izdal v kratkem naš znani pripovedovalec in opisovalec slovenske domovine prof. dr. Fr. Mišic (Maribor, Aškerčeva ul. 22/I.) svojo novo knjigo, ki bo znatno obširnejša, kakor je njegova že znana podobna knjiga »V

porečju bistre Savinje« in bo tudi bogato ilustrirana. Razen pristno pohorskega gradiva bo v njej tudi več pokrajinskih in kulturnozgodovinskih orisov vseh mest, trgov in vasi na Pohorju in okoli Pohorja. Avtor naproša županstva in zasebnike, naj mu pošljejo do konca junija slike svojih krajev ali pa klišeje, če jih imajo, ker bo knjiga mnogo koristila tudi v propagandne namene za tujski promet.

Izvestje Muzejskega društva v Mariboru. Leto II., 1934. Uredil dr. Leopold Poljanec. Strani 48. Tisk Mariborske tiskarne. Skoraj vse letošnje »Izvestje« izpolnjuje prof. Frana Bračuna razprava »To in ono o gobah vobče«. Pisatelj je objavil v tej razpravi plodove svojega dolgoletnega proučevanja naših užitnih in neujitnih gob, s posebnim ozirom na ožjo in širšo okolico Maribora. Razprava ima več poglavij in mnogo tekstnih risb, priloženi sta pa tudi dve celostanski večbarvni sliki. To je razprava, ki smo jo že dolgo nujno potrebovali in bo zato koristila vsem, tistim, ki se zanimajo za gobe le teoretično kot naravoslovci, in onim, ki se zanimajo le za njihovo užitnost in uporabnost. Mimo tega so v »Izvestju« še rubrike: »Književnost«, »Društveni glasnik« in »Naši javnosti«. »Izvestje« je tiskano na finem papirju, ima lepe moderne platnice in je tako tudi grafično prikupno ter je v čast Muzejskemu društvu in tiskarni.

Spominjajte se CMD

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

Evalasta se je zdržnila. Prevzela jo je skrivnostna groza, katero je še povečeval odpor, ki ga je čutila do te nepopisno grde starke. Misel, da je izvaljena v past in brez pomoči v rokah dveh žensk, ki jo sovražita, jo je navdala z željo zakričati, izvititi se jima in pobegniti nazaj v svoje sobane. Obrnila se je proti mestu na katerem jo je starka pahnila v hodnik, a tam ni bilo nobene odprtine več, nobenih vrat; stal je zid kakor povsod drugod. To je njeno grozo še povečalo. Spoznala je, da je zares v rokah čarovnice. Kričnila je in hotela pobegniti po hodniku, toda starka jo je kakor s kleščami zagrabila za roko, se divje zakrohotala in dejala:

»Kam hočeš, golobica moja drobna? Iz tega hodnika ni nobenega izhoda, dokler ga ne pričara moja čarovnija. Če hočeš, se lahko prepričaš; samo za take norčije ni časa, mudi se mi v moje kraljestvo. Bodi krotka in sledi mi!«

Starka jo je zopet prišla za roko in jo odpeljala dalje po hodniku. Nefteta je šla pred njima in svetila. Hodnik je

bil precej tesen in nizek, obočan s kamenjem in se je končal pred živo skalo, ki pa le ni bila živa, kajti na čarovničin pristisk se je zamajala in umeknila, da se je za njo pokazala tesna odprtina v drug enak hodnik. Ko so bile Evalasta, Nefteta in Arikdinila v njem, se je skala spet postavila na svoje mesto. Po tem hodniku so prispele do enakih vrat, za katerimi je bila tesna celica z blazinami na tleh. Čarovnica se je obrnila k Nefteti in dejala:

»Tvoje delo je opravljeno, hčerka najdražja. Izhod na hodnik, ki veže svetišče na Gori prihoda z dvorom poznaš. Vrni se, da te ne obdolže sokrivde nje-nega poba. Če te bom potrebovala, te pokličem, če pa boš ti potrebovala mene, obišči me!«

»Hvala ti, skrivnostna!« je dejala Nefteta. »Tvoja dolžnica ostanem do konca dni.«

»Ne zahvaljuj se! Čarovnica Arikdinila ne potrebuje zahvale. Pojdi!«

Arikdinila je potisnila princeso na blazino, potegnila za neki vzvod in vhod

85

se je zaprl, celica pa se je zgenila in pričela pomikati dalje nekam v globino zemlje, vedno hitreje, nazadnje v blazinem diru.

Evalasta je sedela na tleh poleg čarovnice in strmela z grozo v strašno temo. Prevzela jo je vso le ena sama zavest, da je izročena tej strašni ženski na milost in nemilost in da se gode okoli nje čudesa, kakršnih ji ne bi moglo pričarati najneverjetnejše sanje. Verjela je v dno duše, da je vse, kar se godi, strašno in nedoumljiva čarovnija.

Naposled je bilo čudnega podzemeljskega potovanja konec. Vozilo je nekam zadelo in se ustavilo. Pred njim je nastala odprtina, skozi katero jo je čarovnica potegnila v nov hodnik, in s kapniki posuto podzemlje, ki ga je razsvetljevala medla svetloba, prihajoča od nekoč v daljavi.

»Doma smo!« je vzkliknila starka. »To je moje podzemlje, votlina pod Osenčjem na pobočju Gore prihoda. Pojdi!«

Peljala je še vedno od groze trepečoč mladenko po nizkem rovu v večjo votlino, v kateri je stal na sredi žrtvenik z ognjem, ki je osvetljeval podzemlje. Tam je starka sedla na stopnišče in ukazala sesti tudi Evalasti. Potem se je dolgo zastremela v mladenko, pokimala

naposled zadovoljno in spregovorila s hladnim, razkavim glasom.

»Mikavna si, hči dežele večernih gor, dasi nisi naše krvi in polti. Morda si prav zaradi tega moškim še bolj mikavna. Obetajo si neznanih užirkov. Toda čemu trepeče? Se me bojiš?«

»Kaj nameravaš z menoj?« je plašno vprašala princesa.

»Povedala sem ti že, da te bom rešila in poslala domov. Prvi del obljube sem že izvršila. Pri meni ostaneš le nekaj ur, potem te spravim na ladjo, ki te odpelje iz Atlantide.«

»In mi ne boš storila nič žalega?«

»Čemu?«

»Ker si čarovnica.«

»Veruješ, da sem čarovnica?«

»Sama si dejala.«

»In mi zares veruješ?«

»Da.«

»Potem veruj! Glej, nič ni na svetu lepšega in plemenitejšega, kakor verovati. Vera je gonilna sila vsega našega življenja, in čimbolj veruješ, tem lepše je tvoje življenje. Čemu ne bi tudi verjela v čarovnice? Pa vendar, vse čarovnice niso zlobne. So med njimi tudi dobre, ki opravljajo plemenita dela. Med temi sem tudi jaz. Se me še bojiš?«

»Malo...«

Sokolstvo

Iz Sokola Slovenska Bistrica

Prosvetni odbor je dosedaj nudil dvoje večjih predavanj. Br. prof. P. Breznik iz Ljubljane je predaval o Newyorku. Poljudni, šegavi ton predavanja je osvojil mnogoštevilno občinstvo, ki mu je sledilo z veliko pozornostjo in je bilo predavatelju iskreno hvaležno. Br. sodnik dr. I. Dobrovšek je govoril o zgodovinskem razvoju človeške družbe. V zaokroženi obliki je razgrnil zgodovinski proces prelivanja socialne strukture človeške družbe, njenih nazorov in bojev. Tudi to predavanje je bilo lepo obiskano in s hvaležnostjo sprejeto.

Važen kulturni dogodek je bil koncert sokolskega orkestra v zvezi z mešanim zborom pevskega društva »Lipe« 2. junija. Vse točke pisanega in dobro izbranega programa je našteval in vodil br. strok. učitelj V. Živko. Tako pevci, kakor godbeniki so izvedli svojo nalogo precizno z umetniškim poudarkom. Občinstvo, ki je dvorano do malega zasedlo, je prišlo na svoj račun. Presenetil pa je zlasti br. H. Maček s svojimi solističnimi točkami. Glasbeno življenje v našem mestu vidno napreduje, in to predvsem po zaslugi zares požrtvovalnega br. Živka.

Dne 3. junija smo imeli društveni nastop, na katerem so nastopile vse kategorije telovadcev. Nastop je bil dobro pripravljen in izveden tako lepo, kakor se je to pri nas le redko dosedaj dogajalo. Načelnik br. Kristan in načelnica s. Šavpahova, kakor vsi ostali vaditelji bratje in sestre Metlika, Siličeva, Hudričeva, Komarjeva, Stopar, vsi zaslužijo neomejeno priznanje za izvršeno delo. Prireditelji so obiskale vse naše čete, opazili smo tudi našo najmlajšo iz Venčesla. Občinstva je bilo mnogo. Počastila sta nastop s svojo navzočnostjo okrajni načelnik g. Makar in narodni poslanec gosp. Krejči.

Po nastopu je bila še zabava v dvorani okr. hranilnice, ki se je je pa ognilo starejše članstvo in pustilo mladino skoraj samo. Mislim, da žrtev ne bi bila prevelika, potrebna pa bi bila z ozirom na zmotni položaj društva.

Sokolski nastop v Vel. Dolencih v Prekmurju

Med najagilnejše čete v prekmurjskem sokolskem okrožju spada gotovo četa Veliki Dolenci, ki je imela zadnji praznik svoj prvi javni nastop, ki je pokazal sadove vztrajnega in z ljubeznijo prežetega dela. V tem jim dvojno priznanje za delo tik madžarske meje! Četa še ne obstoja dolgo, a agilnost in požrtvovalnost tamošnjega šolskega upravitelja g. Vajta in njegove žene je ustvarila skoro čudeže. A kar se mora še prav posebno poudariti, je da je Tyršev duh obiel najširše mase tamošnjega prebivalstva in ni bilo delovanje sokolske čete omejeno le na telovadnico in telovadce.

Vse to se je v najlepši meri pokazalo pri zadnjem nastopu. Množice ljudstva so napolnile telovadni prostor, a še prej pa so hiteli naproti najavljenim bratom iz Murske Sobote, ki so prispele v nabito polnem tovornem avtomobilu, s svojim starostom br. Pertotom na čelu. Nič fraz, ne mnogo besedičenja, iskrena beseda, ki je edinstvena našemu kmetu, v katero polaga vsa svoja čuvstva in misli, takšen je bil sprejem. Zato bo ostal nezpozabljen in so bili številni obiskovalci nastopa kot ena sama družina.

V tem razpoloženju se je pričel nastop. Četaska deca je imela prvo besedo. Strumno in samozavestno je bilo njih izvajanje, ljubezen do dela je bil vsak gib, nikjer nobene površnosti in nehoti je vstajalo vprašanje: Ali ni v tem nova smer, nica in živ memento za vsa ona društva, s tradicijami, ki so zaverovani v svoje uspehe ter ne vidijo prave poti naprej? V tej mladini slutiti, da klije novo življenje, nova moč in vse večja volja do dela. Mogoče pa le vse okolje tako vpliva na človeka, ko ve, da stojijo za bližnjimi hišami madžarski obmejni vojaki, a tu armada Sokolov, prežeta z ljubeznijo do

grude in do dela. Na telovadišče pa prihajajo oddeiki za oddelki, ljudje strmi in so navdušeni, odobravanje noče pomlati. H koncu prikorakajo še člani in članice. Ponovno navdušenje ob koncu.

Starosta br. Pertot še govori. Njegove besede padajo med ljudi in sejejo v srca: Ljubi domovino, ljubi kralja, bodi Sokol in branilec naše meje, ki se vleče preko tvojih njiv in gozdov, tik tvojih hiš in trat! Ko se poležejo zadnji klici kralju in domovini, ljudstvo odhaja in spremlja goste iz Murske Sobote. V večernih urah se je med pesmimi spuščal avto proti dolinam. Veliki Dolenci, naša najsevernejša sokolska trdnjava v državi, so utihnili, kot bi hoteli prisluhniti vsemu lepe-

mu, kar je bilo ta dan. Skratka, bil je krasen praznik sokolske misli, nepozabljiv za vsakogar.

Javni nastop Sokolskega društva Selnica ob Dravi. Sokolsko društvo Selnica ob Dravi je priredilo svoj redni letni nastop v nedeljo 17. t. m. Nastop je poseben v moralnem oziru prav dobro uspel, saj je bilo na oporedu 14 dobro izvedenih točk. Nastopili so samo domači telovadci in sicer člani in članice, deca ter naraščaj. Uvodoma je govoril učitelj br. Kikel in navduševal mladino za sokolsko delo. V imenu župne uprave mariborske sokolske župe je govoril br. De gen. Nastopu, ki se je vršil pred šolo, je prisostvovala precejšnja množica ljudi.

Ptuj

Rokovnjači ptujske okolice pod ključem. V zadnjem času so bile izvršene v ptujski okolici razne tatvine in vlomi, ne da bi prišli storilcem na sled. Ljudje so videli sicer štiri osebe, ki so se klatile po vaseh in nasilno beračile, vendar so vedno izginile. V četrtek 14. t. m. so se pojavili sum-

ljivi tipi v vasi Brstje in napadli posestnico Marinovo, ko je bila sama doma. S silo so hoteli dobiti od nje denar in so se lotili tudi dejansko. Ker v resnici ni imela denarja, da bi jih odpravila, je začela kričati na pomoč. Pribežali so sosedje, ki so napadeno rešili iz nevarne situacije. Ko so napadalci pobegli, so ljudje poklicali orožnike iz Ptuj, ki so takoj zasledovali četvorico in jo v vasi Bukovci tudi dohiteli, kjer so trojico aretirali med tem ko je četrti pobegnil. Aretiranci so izročili tukajšnjemu sodišču. Pri zaslišanju so ugotovili, da imajo posla z nevarnimi kriminalnimi tipi, ki so bili pred kratkim izpuščeni iz kaznilnice v Mariboru, odnosno v Ljubljani. Aretirani se imenujejo: Rudolf Zohar, Alojz Vidmar in Peter Hertanič. Pobegli rokovnjači Zajc pa še ni izsleden in je izdana za njim fitalica. Dejanja sicer priznavajo, vendar valijo krivdo drug na drugega. Med drugim so priznali tudi, da so vlomili v trafiko Orovič pri Treh ribnikih v Mariboru. Že po zunanosti so aretiranci zelo nevarni tipi in je pričakovati, da pride v preiskavi še marsikak zločin na dan.

Zahvala.

Vsem, ki so na kakršenkoli način sočustvovali z nami o prebriski izgubi naše nepozabne, ljubljene

Mirči Kretič

privatne uradnice

izrekamo našo najtoplejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo preč. očetom frančiškonom in dr. Turšiču. Posebno hvalo smo dolžni g. šefu in uradništvu tvrde Jugoslov. P. Beiersdorf za prekrasno venca in za izkazano ji zadnjo čast; pevskega društva »Jadran« za gniljive žalostinke, vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, sorodnikom, prijateljem in znanjem in končno vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej Bog plačaj!

Maribor, 19. junija 1934.

2531
ZALUJOČI STARŠI.

Mali oglasi

Kupim

HRANILNE KNIJŽICE

kupujemo najboljše in plačano takoj v gotovini. — Bančno kom. zavod, Gosposka 10, 2532

Prodaj

SOKOLSKI KROJ

skoraj nov na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 2521

SIVALNI STROJ

Singer ugodno naprodaj. Ponudbe pod »Ceno« na »Večernik«. 2526

Sobo odda

SPREJMEM

dve ali tri dijakinje na stanovanje in hrano (solnčna soba) Naslov v upravi »Večernika«. 2523

OPREMLJENO SOBO

s posebnim vhom, električno lučjo, eno za enega gospoda in eno za dva gospoda, oddam. Stritarjeva ulica 5-I nadstropje. 2494

SOBO

parketirano, solčno, na lepem, zdravem kraju, z uporabo kopalnice, oddam takoj gospodu. Naslov v upravi lista. 2403

Stanovanje

SOBO S ŠTEDILNIKOM takoj oddam. Vodnikova ulica 9, Tezno. 2528

Službo išče

GOSPODIČNA.

trgovsko naobrazena, išče kakršnekoli namestitve. Naslov v upravi »Večernika«. 2529

Zgubljeno

UVERENJE DRŽAVLJANSTVA

glaseče se na ime Arnold Križ se je izgubilo. Najditelja se prosi, naj istega odda na pol. komisarijatu ali v administraciji tega lista proti nagradi. 2530